

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 20.

V Ljubljani, v torek 26. januarja 1886.

Letnik XIV.

Deželni zbor kranjski.

(XX. (zadnja) seja, 23. januarja.)

(Konec.)

Po dovršeni obravnavi o dolenski šoli deželni glavar ob 3/4.12. uro pretrga sejo, ker se je imel finančni odsek še pogovarjati, bi le ne bilo prav deželno priklado, ki jo je že prej znižal za dva odstotka, znižati še za en odstotek? Sklenilo se je po daljši obravnavi, da se ima to zgoditi. Deželna priklada, ki je lani znašala 21 odstotkov, znašala bo toraj letos samo 18 odstotkov, in ako pomislimo, da se je tudi priklada za zemljišno odvezo znižala za en odstotek ter bo od leta 1887 naprej znašala 15 namesto 16 odstotkov, bodo naši davkoplačevalci imeli 4 odstotke manj deželnih priklad, kakor so jih imeli. To je pač najboljši dokaz, da narodna večina deželnega zbora dobro gospodari in da si na vso moč prizadeva varovati davkoplačevalce.

Ob 3/4.1. uro deželni glavar zopet odpre sejo in se najprej močvirska postava potrdi v tretjem branji.

Potem dr. Poklukar poroča o svojem samostalnem predlogu gledé osnove deželne vodne komisije, ter v imenu gospodarskega odseka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deželnemu odboru daje se nalog, v sporazumljevi z visoko c. kr. vlado kar pred moč osnovati deželno vodno komisijo, v kateri naj bo: vodno-tehnični, gospodarski in pa kulturno-tehnični zastopnik. — Ta komisija, podrejena deželnemu — ima nalog:

- a) preiskati vse kraje naše dežele, kateri trpé pomembno škodo po vodnih nezgodah,
- b) dalje, preskrbeti vse tehniške, skladne (konkurenčne) in zakonodajske priprave za vredenje teka in zgradbo bregov zemljiščam nevarnih vodá, v kolikor se to ne zgodi po državnih organih, in pa za osuševanje močvirskega ali sicer pogostoma preplavljenega ozemlja.

2. Deželnemu odboru je, po zaslišanji komisije, izdelati za-njo osnovo pripadajočega ji dela in navod za delovanje. Pri razvrstitvi dela ozirati se je pred vsem na priprave za one deželno-kulturne dela, za ktere je postavno zagotovljena državna denarna pripomoč, dalje za one, za ktere je sicer pričakovati državne podpore in konečno tudi priprave za taka dela zboljševanja zemljišč, pri katerih stroški zadevajo praviloma samo prizadete.

3. V pokritje stroškov za vodno komisijo privoli se deželnemu odboru za leto 1886 kredit do 6000 gld. iz deželnega zaklada.

4. Visoka c. kr. vlada se naprosi gledé na važno nalogo deželne vodne komisije za povzdigo rodovitnosti zemljišč v deželi, ob državnih stroških namestiti v deželi naši kulturnega inženirja, kteremu bo mogoče sodelovati v vodni komisiji, dalje pa, da za pokritje stroškov te komisije, za čas njenega delovanja blagovoli dokladati izdatno letno podporo, ako moč v pokritje polovice vse potrebščine.

5. O delovanji vodne komisije poroča naj deželni odbor vsako leto.“

Ti predlogi so bili sprejeti brez ugovora. Med poročevanjem je zbor postal nesklepčen, in je bilo treba nekaj poslancev nasprotne stranke klicati v dvorano, da se je zamoglo glasovati.

Dalje je dr. Poklukar poročal o načrtu Detelovem gledé deželnih cest in v imenu gospodarskega odseka predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deželnemu odboru se nalaga, deželnemu zboru v prihodnjem zasedanji predložiti načrt nove cestne postave na podlagi načel izraženih v načrtu priloge 45. in pa s primernim ozirom na predstoječe opazke.

2. Ob onem naj deželni odbor — po natančni preiskavi vseh razmer — predloži tudi načrt zakona o novi uvrstitvi okrajnih cest v deželi v vrsto deželnih in pa okrajnih cest, in pa

3. prevdarek potrebščine za vzdrževanje, oziroma delanje deželnih cest in predlog o pokritji te potrebščine.“

Zoper deželne ceste govori poslanec Kersnik, kteremu se zdi to nevaren poskus. Pravi se sicer, da imamo že dve deželni cesti; pa ako imamo že eno breme, iz tega ne sledi si nakladati še drugo, ker bi bila to svetopisemska logika, ona namreč, ki pravi, da ponudi še levo lice, ako dobiš vdarec na desno. Tudi določba mu ne dopade, da naj načelnika cestnim odborom imenuje deželni odbor. Mar misli, da bo on bolj pravega moža našel, kakor odborniki sami, ki se med seboj poznajo? On je sicer za načrt, pa ni treba deželnemu odboru vezati rok, zato predlaga, da naj se prva točka glasi:

„Deželnemu odboru se nalaga, deželnemu zboru v prihodnjem zasedanji predložiti načrt nove cestne postave.“

Tudi poslanec Tauferer se je oglasil zoper postavu in zlasti omenjal stroškov, ki bi jih deželne ceste napravile. Imeli bomo sicer boljše deželne ceste, ali tudi več stroškov, poleg njih pa bodo ostale še slabe okrajne ceste. Ali naj se toraj pusti kakor je in naj se gleda le na boljše nadzorovanje okrajnih cest, ali pa naj se odpravijo vse okrajne ceste. (Dobro, na nasprotni nemški strani.)

Poslanec Pakiž se oglasi zoper predgovornika, rekši, da je od njiji kaj druzega pričakoval. Domá sta v krajih, kjer imajo malo okrajnih cest in malo priklad. Imajo tam državne ceste in za Kamnik se je dovolila železnica. Mislil je, da bosta gospoda predlagala, naj se jarm tudi drugim okrajem polajša, kakor se je olajšal celó jarm prebivalcem v balkanskih deželah. Pa to se ni zgodilo, videlo se je, kakor bi rekla, mi smo gospodje, paše, Vi pa delajte in plačajte.

Oglasil se je še poslanec Dežman, rekši, da se pridruži predlogu poslanca Kersnika. Pakižu ugovarja, da se moti, ako misli, da ne bodo ljudje imeli nič več opraviti s cestami, ki se bodo uvrstile v deželne ceste. Morda bi bilo bolje deželno podporo dajati okrajnim cestam. Že pri sestavi prve cestne postave so hotli napraviti deželne ceste, pa so se ustrašili stroškov in opustili to, ker je vsaki okraj tirjal, da naj se njegove ceste uvrsté med deželne ceste. Tudi to ni govorniku prav, da naj bodo samo oni imeli dovaževati šuto in spravljati blato, ki imajo živino? So močni in krepki fantje, ki bi kaj lahko delali. Konečno priporoča Kersnikov predlog.

Poslanec Detela povdarja, da je prememba cestne postave enako potrebna, kakor nekdanj zemljišna odveza, in da jo bodo ljudje enako navdušeno pozdravili, kakor odpravo desetine in tlake. Poslanec

Kersniku nasproti pravi, da se je treba postaviti na stališče deželnega poslanca, ne pa delegata kakega okraja. Na Hrvatskem mora vsaka glava plačevati za ceste, kar pa njemu ne dopade. Ali tudi to ne gré, da bi morali vse breme nositi večidel zemljišni posestniki. Da se bodo stroški pomnožili, ni res, le bolj pravično se bodo razdelili. Lani so cestni odbori pobrali čez 100.000 gld., in del teh denarjev se bo obrnil za deželne ceste. Ako se trdi, da se bodo ljudje pulili za deželne ceste, se bodo prav enako pulili tudi za subvencionirane ceste. Ko bi se z deželnimi cestami pri nas delala prva poskušnja, bi se tudi on malo premislil, toda imajo jih na Koroškem in Solnograškem in se dobro obnašajo. Ako se sprejme predlog odsekov, bomo drugo leto dobili postavu, ki bo primerna našim razmeram. Ako se pa sprejme nasvèt Kersnikov, se bo reč zopet zavlekla, ali pa bomo dobili načrt postave, ki ga ne bomo sprejeli.

Poslanec Faber podpira odsekove predloge in pravi, da ne bo tako silno težavno zvedeti, ktere ceste naj bodo deželne. Za njim govori še poročevalec dr. Poklukar in omenja, da sedanje razmere za deželo niso koristne in da je prememba potrebna. Danes gré za to, da se izreče načelo o deželnih cestah ali okrajnih subvencioniranih cestah, dalje zavrača pomislike nasprotnih govornikov in priporoča, naj se sprejme odsekov predlog.

Pred glasovanjem stavi dr. Papež predlog, da naj se glasuje ustmeno za predlog odsekov. To se zgodi in glasujejo zanj: Detela, Dev, Faber, Gutmannsthal, Hren, Klun Luckmann, Mohar, Obreza, Pakiž, Papež, Pfeifer, Poklukar, Stegnar, Šuklje.

Nasproti so glasovali: Auersperg, Bleiweis, Dežman, Kersnik, Lichtenberg, Moše, Murnik, Svetec, Schwegel, Tauferer.

Manjkali so: Dolenc, Grasselli, Mauer, Robič, Samec, Sterbenec, Vošnjak, Zois pa knez in škof.

Poslanec Lavrenčič prišel je v zbornico med glasovanjem in je rekel, da glasuje za predlog, vendar pa se njegov glas ni več štel, deželni glavar ni glasoval. Odsekov predlog je toraj obveljal s 15 glasovi proti 10.

Pri drugem nasvetu predlaga Kersnik, da naj se po besedi „v vrsto“ vtakne beseda „eventualnih“ deželnih in okrajnih cest. Toda ta predlog se zavrže in se druga in tretja točka sprejmete brez premembe po nasvetu odsekov.

O prošnji cestnega odbora Logaškega za podporo ali posojilo v znesku 3000 do 4000 gld. in uvrstitve okrajnih cest Logaških med deželne ceste, nasvetuje se v imenu finančnega odseka, da naj se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Poslanec Obreza pa povdarja važnost te ceste in predlaga:

„Prošnja cestnega odbora Logaškega izroči se deželnemu odboru z naročilom, da deželni odbor dovoli naprošeno posojilo 3000 gld., in da se ta znesek postavi v letni proračun za l. 1886.“

Poročevalec Detela podpira predlog Obrezov, ki se pa pri glasovanju odbije in sprejme predlog odsekov.

Prošnja komiteja za zgradbo cest in mostov v Toplicah za napravo nove ceste od Toplic do Gorenjega polja se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Gledé zgradb za obrambo Savskih bregov na Gorenji Savi pri Kranji, za ktero je bil zbor lan-

dovolil 1400 gld., cestni odbor Kranjski tudi 1400 gld., vlada pa le 400 gld., se sklone slavno vlado prositi, da naj bi dovolila za to tolikanj potrebno zgradbo, ki bo stala okoli 8000 gld., zdatno podporo.

Prošnja občine Velikopoljanske, da bi se stroški za šolo razdelili po hišah, se zavrne, ker bi bilo treba v ta namen posebne postave, ki je pa deželni zbor v zadnjem trenutku ne more delati.

Zadnji predmet, ki ga je imel deželni zbor obdobjati, bil je deželni proračun za l. 1886.

Poslanec Gutmannsthal oglašil se je pri tej priliki in govoril o deželnih prikladah, rekši, da naj si deželni zbor prizadeva najti kak drug, za davkoplačevalce ne trd način poskrbeti potrebni denar, ne pa s prikladami.

Tudi poslanec Luckman je govoril in hvalil usluge velikih posestnikov za gospodarstvo dežele ter omenjal, da se bode v denarnih zadevah obe stranki sporazumeli. Ne pa o tisti meri, kakor se je poskušalo l. 1883, ko so se hotli zastopniki velikega posestva iz zbora spodrinuti, da bi bili imeli narodnjaki vse zastope, oni pa nobenega; tak mir je na mirodvoru in za tak mir njegova stranka nikakor ne mara. Ako gré za znižanje priklad, bi on želel, da bi se najprej znižale priklade na davek od vina in od mesa. Zadovoljen je pa z naklado na žgane pijače, ki nekoliko polajšuje breme posestnikov. Vendar pa zopet sproži vprašanje, bi li ne bilo prav, ko bi se ta naklada razdelila po stopinjah žganja, in od močnejšega plačevalo več, kakor od slaberega. Naklada bi se vsled tega morda pomnožila. Deželni odbor naj to prevdarja, in naj tudi gleda, kako bi se odpravile sitnosti, ki jih pobiranje te naklade prizadeva. Konečno priporoča, da naj zbor pritrdi nasvetu, da se deželne priklade znižajo na 18 odstotkov.

G. deželni predsednik mu odgovarja, da on od poskušanj, velike posestnike iz zbora spraviti, nič ne vé. On tega ni poskušal, vlada tudi ne, in narodna stranka tudi ne, ker je sklenila novo volilno postavo, v kateri je pustila velikemu posestvu toliko sedežev, kakor so jih imeli prej, ter s tem pripoznala pravico tukaj zastopanim biti.

Poslanec dr. Vošnjak na razpravo Gutmannsthala odgovarja, da naj bi bil stavil predlog, kako bi se dalo po drugi poti skrbeti za denar, kakor po prikladah. Kar utegne donášati davek, je večidel že država poprijela, novih virov je pa težko najti. Govornik pripozna, da so veliki posestniki marljivo delali v vseh odsekih, tudi v finančnem, tega pa l. 1883 narodna stranka ni nameravala, da bi bila velike posestnike iz zbora spravila. Želela je premembo, ker so bili prejšnji zastopniki velikega posestva skrajni nasprotniki. Doseglo se je res nekaj, ker so sedanji zastopniki velikega posestva zmerni.

Polanec Luckmann odgovarja, da so bili veliki posestniki zmerom na vladni strani, ker so v prvi vrsti avstrijski, potem še le nemški ali slovenski. Tako ja bilo prej in so je spremenilo še le pred nekimi leti, ko se je zanje pričel hud boj (Oho, oho!), da, hud boj imamo, pravi govornik, ker se nam je v prvi vrsti boriti zoper duhovščino (o — o, konservativci), potem zoper predsodek, kakor da bi bili sovražniki jezika, in konečno zoper vlado. Dalje omenja volitve velikih posestnikov, ko je vlada protipostavno tolmačila postavo. Vlada nam je sicer ponudila svojo pomoč, pravi govornik, ako se hočemo zopet vdeleževati mestnih volitev, pa za zdaj so okoliščine take, da te ponudbe ne moremo sprejeti in se vladi zahvalujemo za-njo; kadar se bodo okoliščine kaj spremenile, se ji bomo pa že priporočili.

Manjšina je ploskala govorniku, gosp. deželni predsednik, pa mu je odločno odgovoril, da vlada ni imela namena, ki ga ji podtika, da je postavo po najboljši vesti in vednosti tolmačila. Ako si narodna stranka prizadeva svojemu jeziku pridobiti boljše in večjo veljavo, to z avstrijskim rodoljubjem nima nič opraviti. (Dobro, dobro!)

Poročevalec dr. Mošé je g. Luckmanna odločno zavrnil, da v avstrijskem rodoljubju noben naroden poslanec ne zaostaja za gospodi nasprotni strani. (Dobro, dobro!)

G. deželni glavar pa izreka obžalovanje, da nasprotni govornik ni ostal pri reči sami.

Poročevalec potem prebere posamezne točke proračuna, ki se sprejmó.

Cela potrebščina znaša . . . 601726 gld. 93 kr.
zaklada pa . . . 154213 „ 98 „
toraj bo primanjkovalo . . . 447512 gld. 95 kr.

Ta primanjkljaj se ima pokriti:

1. Z 20% doklado na davek užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa, od letnih najemščin po izkazu finančnih uradov v znesku 71.256 gld 26 kr.

2. S samostojno naklado 6 gold. od vsacega hektolitra porabljenih žganih pijač v znesku 85000 gl.

3. Z 18% priklado na vse neposredne davke v znesku 248.821 gld., tedaj skupaj 405.077 gl. 26 kr. v primeri s primanjkom v znesku 447.512 gl. 95 kr. se kaže naposled deficit v znesku 42.435 gl. 69 kr., ki se ima pokriti z obstoječo blagajnično gotovino in ko bi to ne bilo mogoče, s kako kreditno operacijo v nadi, da bode visoka vlada dovolila primerno podporo za ustanovitev deželne vino- in sadjerejske šole na Dolenjskem.

Finančni odsek torej nasvetuje:

Visoki deželni zbor naj sklone:

1. Skupna potrebščina deželnega zaklada za l. 1886 v znesku 601.726 gld. 93 kr. in zaklada v znesku 154.213 gld. 98 kr., toraj s primanjkom v znesku 447.512 gld. 95 kr. — se potrdijo.

2. Za potrebno pokritje primanjka v znesku 447.512 gld. 95 kr. naj se za l. 1886 pobira:

a) 20% priklada na vžitino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;

b) samostojna naklada 6 gl. od vsacega hektolitra porabljenih žganih pijač;

c) 18% priklada na celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred;

3. Deželni odbor se pooblašuje, da pokrije deficit v znesku 42.435 gld. 69 kr. iz obstoječe blagajnične gotovine in ako bi bilo to nemogoče, s kakim posojilom.

4. Deželnemu odboru se naroča, da preskrbi Najvišje dovoljenje za sklepe pod 2 a, b, c;

5. Razglasilo e. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 12. aprila 1885, dež. zak. štev. 6 o pobiranju deželne zaklade od porabljenih žganih pijač za leto 1885 ostane v veljavi tudi za l. 1886.

Vsi predlogi so bili sprejeti soglasno. Gosp. Murnik je potem v imenu finančnega odseka še nasvetoval, da naj se talije za vidre znižajo od 6 na 4 gld. in sicer za stare in mlade enako za ubitega steklega psa pa od 10 na 5 gld. Tudi ta predloga sta obveljala brez ugovora.

Deželni glavar grof Thurn na to poprime besedo, rekši, da je deželni zbor dovršil svojo nalogo, omenja važnejših predlogov, ki jih je rešil, izreka zahvalo deželnemu predsedniku za njegovo prijazno podporo in deželnim poslancem za njihovo marljivo delovanje ter cesarju zakliče trikratni živio-hoch, kar je krepko odmevalo iz ust deželnih poslancev.

G. deželni predsednik se zahvali deželnemu glavarju za prijazne besede, omenja vspešnega delovanja in zlasti povdarja lepo slovo, ki se je razodevala pri obravnavah med obema strankama, ne da bi se bila s ktere strani kalila, ter se poslancem v imenu vlade za to prav toplo zahvaluje.

G. Svetec kot načelnik narodnega kluba konečno še izreka zahvalo g. deželnemu glavarju za njegovo ljubeznjivo nepristransko predsedovanje, potem pa deželni glavar ob petih popoldne poslancem naznanja, da sklone letošnje zborovanje deželnega zbora. Poslanci se večinoma še isti večer in drugi dan odrinili iz Ljubljane domu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. januarja.

Notranje dežele.

Ker smo se v teku ravnokar minule dōbe deželnih zborov kolikor toliko z vsemi pečali, poglejmo še malo v poslednjo dōbo *deželnega zbora štajarskega*. Prvokrat so bili letos ondi Slovenci deležni ravno tako blagohotnih besedi iz ust predsedništva, kakor Nemei, in da se je ondi letos prvokrat čula misel o spravi med obema narodnostima. Žal, da je bila ta predsednikova želja prav bob v steno, kajti kakor hitro je prišlo do dejanj, privlekli so Nemei že znano resolucijo, s katero so mislili Slovence vdušiti; resolucijo so namreč spravili do glasovanja, da se mora vsak Slovenec tudi v kmetijskih šolah nemščine učiti. Kdor kmetijskih šol ne pozná, bo rekel, da to ni nič napačnega, strokovnjaki bodo pa rekli, da je to velika bedarija. S tem so štajarski Nemei dokazali, da jim ni nič do ravnopravnosti v deželi,

pač pa da hočejo sami gospodarji ostati tudi pri svojem slovenskem sosedu, naj predsednik deželnega zbora še tako lepo spravedljivost priporoča in na srce poklada. Tu bode pred vsem treba drugih nemških poslancev iz konservativnega tabora, ki bodo več srca imeli za enakopravnost Slovencev, kakor ga imajo liberalci, ki so si povsod enaki. Slovenci tukaj sami nič, prav nič ne morejo storiti; pač pa bi vlada lahko mnogo storiila z vpeljavo konservativne politike na štajarskem, ktera je pred vsem drugim neogibno potrebna, če se hoče ondi ravnopravnosti pot pogladiti.

V *českem deželnem zboru* pripravili so se v ravnokar minuli dōbi res prav za oslovo senco; kajti ne Plenerjev, ne Trojanov in ne Fačekov navet se jim ne bo vresničil. Dolžnost je bila sicer narodnjakov, da so se po robu postavili neopravičenim zahtevam nemško-liberalcev, le škoda, da je bil ves boj brez pravega vspeha. Da je razkroj česke kraljevine, kakor ga nemška klika zahteva, nekaj protizgodovinskega, smo že večkrat povdarjali. Če bi se jim ta vresničil, porušili bi z njim ne le jedno najimenitnejih kraljevin avstro-ogerske države, temveč bi ob enem tudi našo ustavo vničili. Tega pa niti Čehi niti Avstrija nikdar ne more dovoliti. Plener se je zato pulil, on se je toraj za oslovo senco boril. Vse drugače pa je z zahtevami Čehov, ktere, če prav so vseskozi opravičene, se jim vendar le ne bodo vresničile, ker vlada trdi, da bi taiste še bolj pospeševale nemško razburjenost, ktera je v deželi, če tudi neopravičena in nevtemeljena. Boj toraj tudi na tej strani bil je zastoj. Bil je toraj boj po nemški krivdi na dnevni red priklčan, boj brez vspeha. Na Českem bo vsled tega vse pri starem ostalo, kar bo poslancem jako vgodna prilika ob bodoči skupščini borbo iz novega začeti, ktera se že nekaj ponavlja celó v državnem zboru.

Dunajčani s svojim mestnim zastopom niso nič kaj posebno zadovoljni in to ne konservativna, kakor tudi ne radikalna stranka. Prav nič pa ni zadovoljna stranka, ki se prišteva k „Reformvereinu“. Le-ta je nedavno že govorila, da misli vlada Dunajskemu magistratu kakega državnega političnega komisarja za načelnika postaviti. Veliko je sedanji Dunajski mestni zastop zakrivil, s čemur se je pri Dunajčanih tako zameril, da so vsi soglasno rekli: „tako več ne sme nadalje biti!“ Glavna krivda pri tistem podkupljenem gospodarstvu je sorodovinstvo, iz kterega je nepotizem v najlepše cvetje pogнал, kar si ga le misliti zamorete. Ker so časniki tisto govorjenje o cesarskem komisarju kot načelniku Dunajskega mestnega zastopa smatrali za bedarijo, sklenil je „Reformverein“ vse svoje moči na to vporabiti, da se bode sedanji mestni zastop, prej ko se bo dalo, razpustil, da se bo imenoval v resnici cesarski komisar za načelnika, da se bode prevzela plinova svečava v lastno oskrbníštvo, za kar bode treba nove plinarne pri kteri bode mnogo revežev kruha dobilo. Ob enem pa „Reformverein“ zahteva ves drugačen mestni statut, po kterem bi si mestne zastopnike volile največ obrtniške zadruge. Koliko da se bode teh zahtev vresničilo, to prepustimo bližnji bodočnosti. Najbrž da nobena, vsekako so pa znamenja današnjega časa.

Gališki deželni zbor je bil zaključen 23. t. m. Deželnega zaklada bode 30%. Sklenili so vlado prositi za žitno carino. Zahtevali so tudi olajšanja pri carini, da se povzdigne domače pridelovanje nafte. Deželni glavar je v sklepnem govoru omenil, da bode letošnje zasedanje ostalo zgodovinsko važno, ker se je sklenilo vpeljati rusinski jezik za učni jezik v ljudskih šolah. S slavo-klici presvitlemu cesarju se je zbor zaključil. Grof Alfred Potocky se je zahvaljeval deželnemu glavarju in e. kr. namestniku za blagohotno pripomoč.

Stiska na *južnem Ogerskem*. No, ali je to mogoče, v blaženi Ogerski, tako rekoč v obljubljeni deželi? A vendar je to res. — Temeško županstvo je poslalo prošnjo do denarstvenega ministerstva, naj se mu prizanese s posilnim iztirjanjem davkov do novine. Temeško županstvo (komitat) ima 1.283.000 oralov, od tega pripada velikemu posestvu 29.5, srednjemu 21 in malemu 49.2 odstotkov. Županstvo je na davkih dolžno 5 milijonov, od teh pride na malo posestvo 4 milijone. To ne more prenašati tega bremena, isto tako tudi ne občinskih davkov in zasebnih dolgov. Kmetje pridejo na boben, in židje kupujejo zemljišča. Pravijo pa, naj bi kako domorodno društvo to delalo in jih potem dajalo v zakup njihovim posestnikom. Ali bode pa kje najti takega društva? Srednje in malo posestvo se hitro zgublja na Ogerskem. A vendar se državniki hvalijo, da se ogerska krepí. Židje se pač dobro počutijo, kaj pa kristjanje?

Vnanje države.

Kakošen se zdi *Rusom* svét v letu 1886? V obče tak, kakor drugim ljudem, le da so zapazili na njem tri posebnosti, za ktere se po ostali Evropi nismo tolikanj brigali, kakor v Petrogradu. Te tri točke so: 1. nasebinsko spodrivanje med Angleži in Nemei, 2. nasprotovanje med Angleži in Rusi in 3. boj med vsemi evropskimi državami na balkanskem poluotoku. Kar se tiče angleško-ruskega položaja v Aziji, je še vse pri starem, kakor je bilo lansko leto. Drug družega skušajo preslepiti. Sploh pa Rusi trdijo, da bi ondi skoraj več sreče imeli, kakor Angleži, če tudi jim tega ne bo vsak vrejel. Res so Rusi dokončali svojo transkapiško že-

leznico do Ashabada, Angleži so si pa med tem Birmo prisvojili, ktere polovica je več vredna, kakor pa vse ruske pustine onstran kaspiskega morja. Rusi pred tem dogodkom nikakor ne smejo oči zatiskati, če se hočejo v Aziji ohraniti. — Na Balkanu so se posamične države med seboj pulile, kdo bo Rusom, ki so se nasproti Bolgarom grdo držali, bolj nagajal. Vse je Angleška kraljica prekosila. Komaj pa so Bolgari z njeno potuho dosegli, kar bi bili radi imeli, obrnili so ji že tudi hrbet in se zopet le k Rusiji zaupno ozirajo. Kakor Bolgari, prav tako poskušajo se nam dobrihati in prikupiti Srbi, ki sedaj poznajo okus avstrijskega varstva. Le eno se je Salisburiju posrečilo, da je namreč dobro vglasila strune med Avstrijo, Nemško in Rusijo popolnoma zmedel, kar je pa Rusiji le na dobro, kajti proste roke bo imela.

Angleška kraljica podala se je nedavno zopet v javnost in h krati so časniki napolnili o tem izrednem dogodku svoje predale. 21. t. m. imela je prestolni govor v parlamentu, ktereja je osebno odprla. Časniki trdijo, da je to storila iz nevolje do liberalcev sploh, do Gladstona pa še posebno, ker je s svojo navzočnostjo tako sijajno počastila konservativno ministerstvo. Če bode ta odlika Salisburiju kaj prida pomagala za daljšo bodočnost, so ne dá še povedati; prej ko ne pa bode tisti vganil, kdor si že danes misli, da se Salisburijevo ministerstvo ne bo na krmilu moglo obdržati, ker je pri volitvah preveč propadlo Pol leta k večjemu bode se še obdržalo, tako sploh pravijo, potem se bo pa zopet moralo umakniti nezmožnemu Gladstonu in njegovi stranki, ker preslepljen narod tako hoče. Pa ne le narod, tudi konservativna stranka sama si je s svojo breznačajnostjo tako postlala, kakor ležati ne želi. Saj se vsaki še spominja, da so konservativci le s pomočjo Ircv, Parnellitov prišli na površje pri poslednjih volitvah, ker so jim ravno nebesa že na svetu obetali. Komaj pa so se Salisburij in njegovi tovariši nekoliko trdne na stolu čutili, so že hotli vso irsko zadevo zavleči vsaj tako dolgo, da bi si bili med tem v prvem zasedanju parlamenta dobili drugo podporo. Gladstone je pa to priložnost porabil in Ircem ni le konservativnih sleparij odkril, temveč jim je sam na pomoč pristopil z novim načrtom, kako bi se dale Ircem žalostne razmere zboljšati. To pa je bil ravno jug na ledeno skorjo, ktera se je za most napravila med Angleško in Irsko. Kar h krati je bilo po Irski vse proti Salisburiju; kakor so bili poprej zanj navdušeni, tako so sedaj nanj nevoljni, ker za prazne obljube tudi na Irskem ne marajo. Za tiste je menda samo pri nas na Kranjskem in med Slovenci sploh dobra zemlja, kajti imamo jih vedno več! Konec tega bo, da se Salisburij ne bo obdržal v kabinetu, to pa zaradi tega ne, ker mož ni pošteno delal.

Izvirni dopisi.

Iz Skednja pri Trstu, 24. jan. Danes so pri nas volitve, agitatorji lovijo ljudi in jih v krčme tirajo in napajajo; kdor več plača, tistemu dajo volilec glas. Pa to ne velja za vse, to je le za nekatere, kajti tudi Skedenj ima par poštenjakov, kateri so narodni, a večina je le pokvarjena, pijača in denar ji velja vse. Pred mnogimi leti pisal je v „Slovenec“ nek čast. gospod, da je tu rezidenca oslov (znabiti se še spominjate tega), bilo je tudi ob času volitev in prav je imel mož. Dragi bralec! Da bi ti danes ogledaval volitve (ravno kar so zaključene) ne vem, kaj bi rekel. Znani breznačajni Toni de Zaule, narodni žid, zmagal je z veliko večino! To je vriš od vpijanjenih izdajic, ki so se dali podkupiti in prodati za pijačo in srebrnike svoje glasove; kaj bode le še na večer in jutri v Žavlah, kjer kraljuje oni o . . . . in kukavica! Pa pretekla bodeta ponedeljek in torek, pijače in denara ne bo; kajti Križanac ga gotovo ne bo dal in prodani volilec ga ne bodo imeli. Pa kaj je našemu ljudstvu volitev mar, da je le denar in pijača, potem pa naj bo voljen sam Garibaldi; to nič ne dé. Kaj si mislite od takih pokvarjenih volilcev! Kakor sem omenil, da jaz ne mečem vseh Skedenjcev v en koš, poštenjaki ostali so vedno poštenjaki, toda lahko bi prosil enako Abrahamu, da če jih je deset takih, naj bi jim narod priznesel — ali žalibog — da ne vem, kako bi izhajal. S tem dopisom hotel sem svetu pokazati to okolico, ki je edina, kar se breznačajnosti in pokvarjenosti tiče. Le škoda, da je tu društvo „Lira“, ktera trpi po takih slaboglasnih narodnjakih. Filodemus.

Z Dolenjskega, 22. jan. Prav močno obveselila nas je v „Slovenec“ št. 7, dne 11. t. m. naznanjena vest, da je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo do Ljubljanske tobačne tovarne dalo povelje, da naj delavke v tamošnji tovarni zjutraj, opoldne in zvečer na glas molijo, sv. pesmi pojó, kakor tudi, da naj rožni venec molijo.

Da bi se ta vest popolnoma potrdila, smo skoraj

malo dvomili, ker bi si zdaj še komaj misliti bili mogli, da je ta krščanska zavest skupne molitve že tolikanj prodrla, ker se je ta starodavna krščanska navada že nekaj časa sem tolikanj med kristijani opuščala. Nad resničnostjo tega poročila nimamo več zdaj vzroka dvomiti, ker se ni od nobene strani temu oporekalo. Marsiktere skrbne matere in očeta, sestre in brata, pa tudi dušnega pastirja in vseh še krščansko mislečih srce se bo zdaj pomirilo, ker nadjati se je, da se bode z molitvijo vendar dokaj deklet, ktere so primorane si na tujem živeža iskati, še poštenih ohranilo. Prepričani smo, da kjer se molitev pridno goji, da ima tudi pravnost čversto zaslombo, da se tolikanj mladine ne spridi, kakor nas je le prežalostno skušnja učila do zdaj. Naravnost povemo, da nas je že nekaki strah navdajal, če je le ktera stopila tje, ker se nam je nekterikrat pripovedovalo, kolika nevarnost je tam za nje. V veliko veselje in tolažbo nam pa je, da so se tako visoki krogi, kakor je imenovano ministerstvo krščanskih pripomočkov poprijemati začeli za zboljšanje človeštva.

Kedaj bomo pa doživeli enako veselje, da bo tudi na učiteljsko pripravnico v Ljubljani tako povelje prišlo? Prav nič bi ne škodovalo, ko bi tudi naši gospodiči in gospodične, kateri imajo našo krščansko deco enkrat vzgojevati, se malo moliti učili, o katerih je lansko leto „Slovenec“ poročal, da ne molijo ne pred šolo, ne po šoli. Ni čuda toraj, da so nekteri vzgojevalci mladine potem taki molitvi pred šolo in po šoli se tako vstavljali in da tudi še zdaj sami o dolžnosti službo božjo obiskovati nič prav pravega pojma nimajo. Kako bodo le-ti sami in z otroci v šoli molili, ako sami navajeni niso bili. Trdno se sicer nadjamo, da ne bode več dolgo do tega, da se bode tudi v tistem krasnem poslopju na Reseljevi cešti po krščanski navadi molilo, toda težko, da bi se samo ob sebi začelo. Treba bode povelja od zgoraj; dozdevna učenost noče moliti, pač pa prava.

Trgovinska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Ako zlagamo navedene statistične podatke v računanje, na katero se opira predlog najvdanejšje podpisane zbornice, pokažejo se sledeče številke škod v goldinarjih za 1000 delavcev, v drugem petletji zavarovanja po avstrijski največjini družega mezdinega razreda (300 gld.) poleg spomenice avstrijske rudarske obrti za leto 1882, str. 6, onemoglih 6-75 à 25 odstotkov rente, toraj à 75 gl.

dá skupaj . . . . . 506 gld. 25 kr. poleg izkaza Dunajske splošne podporne blagajnice za delavce in onemogle: 14-13 osmrtnih slučajev à 1/2 od 300 gl. . . . 2119 „ 50 „ 7693 dni bolehanja po 90 kr. . . 6923 „ 70 „ za 1000 delavcev skupaj . . . 9549 gld. 45 kr. in toraj za jednega delavca blizo 9 gold. 55 kr. stroškov.

Po nemškem napovedanji: osmrtnih nezgod 1 1/2 ‰ in onemoglosti 1 1/4 ‰ à 25 ‰ ali 75 gold. dá . . . . . 206 gld. 25 kr. v enakem manjšem razmerji se šteje 6 osmrtnih slučajev à 1/2 od 300 gld. dá . . . . . 900 „ — „ 1000 dni bolehanja po 90 kr. . . 900 „ — „ za 1000 delavcev skupaj . . . 2006 gld. 25 kr. in za jednega delavca toraj blizo 2 gld. stroškov.

Iz tega sledi, da bi moral vsak zavarovanec po obsegu avstrijske statistike v zavarovanje vplačevati 9 gld. 55 kr.; po obsegu statistike nemške države pa bi vsak zavarovanec vplačeval le 2 gold., da bi se pokrivali stroški, ki bi jih imelo vesoljno državno zavarovanje.

Dokazano je, da se sme poleg statistike nemške države računati za vsacega delavca jeden sam dan bolezní na leto, ako bi jih bilo zavarovanih dva milijona; Dunajska občna podpora blagajnica za delavce in onemogle pa izkazuje za dōbo 1870/1884 7-69 dni bolehanja za vsacega delavca na leto ob povprečni vdeležitvi 17.740 delavcev.

Računimo toraj za slučaj vesoljnega obveznega zavarovanja k večjemu tri dni bolehanja — kot povprečno število za oba statistična podatka — za delavca na leto, nabere se v petdesetletni zavarovalni dōbi zavarovalnine, glavnice in obrestnih obresti sedmerokrat toliko, kolikoršna je bila zavarovana letna mezda, ako je delavec v tej dōbi zavarovalnino tudi vplačeval, kakor kaže pridejano računsko kazalo.

Nabéra zavarovalnin, glavnice in obrestnih obresti v petdesetletni zavarovalni dōbi ob 3 dneh bolezní na leto.

Leta zavarovalne dobe	Zavarovana mezda	5% zavarovalnina	Vplačilo za 3 dni bolni na leto	Letni prebitok			Skupni letni prebitok
				Ostanek od zavarovalnine	doletna obrestna imo- vina	Imovina iz minulega leta	
1	II. raz. f. 300	f. 15.—	à 50 s. f. 1.05	13 50	—	—	13 50
2	" "	" "	" "	13 50	— 54	13 50	27 54
3	" "	" "	" "	13 50	1 10	27 54	42 14
4	" "	" "	" "	13 50	1 69	42 14	57 33
5	" "	" "	" "	13 50	2 29	57 33	73 12
6	" "	" "	" "	13 50	2 92	73 12	89 54
7	" "	" "	" "	13 50	3 58	89 54	106 62
8	" "	" "	" "	13 50	4 26	106 62	124 38
9	" "	" "	" "	13 50	4 97	124 38	142 85
10	" "	" "	" "	13 50	5 71	142 85	162 06
11	" "	" "	" "	13 50	6 48	162 06	182 04
12	" "	" "	" "	13 50	7 28	182 04	202 82
13	" "	" "	" "	13 50	8 11	202 82	224 43
14	" "	" "	" "	13 50	8 98	224 43	246 91
15	" "	" "	" "	13 50	9 87	246 91	270 28
16	" "	" "	" "	13 50	10 81	270 28	294 59
17	" "	" "	" "	13 50	11 78	294 59	319 87
18	" "	" "	" "	13 50	12 79	319 87	346 16
19	" "	" "	" "	13 50	13 85	346 16	373 51
20	" "	" "	" "	13 50	14 94	373 51	401 95
21	" "	" "	" "	13 50	16 08	401 95	431 53
22	" "	" "	" "	13 50	17 26	431 53	462 29
23	" "	" "	" "	13 50	18 49	462 29	494 28
24	" "	" "	" "	13 50	19 77	494 28	527 55
25	" "	" "	" "	13 50	21 10	527 55	562 15
26	" "	" "	" "	13 50	22 49	562 15	598 14
27	" "	" "	" "	13 50	23 93	598 14	635 57
28	" "	" "	" "	13 50	25 42	635 57	674 49
29	" "	" "	" "	13 50	26 98	674 49	714 97
30	" "	" "	" "	13 50	28 60	714 97	757 07
31	" "	" "	" "	13 50	30 28	757 07	800 85
32	" "	" "	" "	13 50	32 03	800 85	846 38
33	" "	" "	" "	13 50	33 86	846 38	893 74
34	" "	" "	" "	13 50	35 75	893 74	942 99
35	" "	" "	" "	13 50	37 72	942 99	994 21
36	" "	" "	" "	13 50	39 77	994 21	1047 48
37	" "	" "	" "	13 50	41 90	1047 48	1102 88
38	" "	" "	" "	13 50	44 12	1102 88	1160 50
39	" "	" "	" "	13 50	46 42	1160 50	1220 42
40	" "	" "	" "	13 50	48 82	1220 42	1282 74
41	" "	" "	" "	13 50	51 31	1282 74	1347 55
42	" "	" "	" "	13 50	53 90	1347 55	1414 95
43	" "	" "	" "	13 50	56 60	1414 95	1485 05
44	" "	" "	" "	13 50	59 40	1485 05	1557 95
45	" "	" "	" "	13 50	62 32	1557 95	1633 77
46	" "	" "	" "	13 50	65 35	1633 77	1712 62
47	" "	" "	" "	13 50	68 50	1712 62	1794 62
48	" "	" "	" "	13 50	71 78	1794 62	1879 90
49	" "	" "	" "	13 50	75 20	1879 90	1968 60
50	" "	" "	" "	13 50	78 74	1968 60	2060 84

Delavcu, ki bi bil 50 let zavarovan in bi le za 3 boleznine dni na leto stroškov imel, nabralo bi se v tej dōbi zavarovalnine, glavnice in obrestnih obresti gld. 2060-64.

A. Zavarovalni razredi po nevarnostnih stopnjah in začasni postavki zavarovalnine:

I. Glavni razred.

1. Nevarnostna vrsta

bi veljala za:

- vse zavarovance trgovinstva, rokodelstva in družih obrti, ki ne rabijo strojev . . . . . 4 —
- vse zavarovance gozdarstva in poljedelstva, ki plačujejo zemljiščinega davka brez državnih doklad najmanj gld. 100, in pa vseh obrtstev, ki ne rabijo strojev 4 10

2. Nevarnostna vrsta

bi veljala za vse zavarovance obrstva 1. nevarnostne vrste, ki rabijo parne stroje ali tudi stroje s prirodnimi močmi ali z živalimi gonjene . . . . . 5 —

II. Glavni razred.

1. Nevarnostna vrsta

bi veljala za:

- vse zavarovance tvorniških podjetij v občē, ki niso pozneje imenovana . . . 5 —
- vse zavarovance tvorniške tkalne obrti 5 5
- vse zavarovance tvorniškega kovinstva, tvorniške papirne in usnjarske obrti . . . 5 10
- vse zavarovance tvorniške strojne in orodniške obrti 5 15

2. Nevarnostna vrsta.

bi veljala za:

- vse zavarovance kameninske in zemljinske obrti . . . . . 6 —
- vse zavarovance tvorniško-, žganjarskih, mlinarskih, gorivnih in svetilnih obrti 6 5
- vse zavarovance tvorniških skrobinskih, spodijskih, klejevinjskih in sladkorskih obrti 6 10
- vse zavarovance tvorniških lesarskih, rezbarskih in kemijskih obrti . . . 6 15

3. Nevarnostna vrsta

bi veljala za:

- vse zavarovance tvorniških obrti za razpokne stvari . . . . . 7 —
- vse zavarovance tvorniških stavbinskih obrti 7 5
- vse zavarovance rudarstva, fažinarstva in solišč 7 10

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Število živine), ki se je na včerani veliki somenj nagnala, znaša 1755 konj in goveje živine.

(Iz Trsta) se nam poroča: Pri volitvah v Tržaški okolici so razven prvega okraja povsod zmagali narodni kandidati. V prvem okraju izvoljen je bil izdajica Križanac. Nabergoj je zopet v šestem volilnem okraju voljen.

(Treščilo je) v soboto v Idrijski zvonik pri cerkvi sv. Antona in se je takoj streha vžgala ter je zvonik pogorel. Zvonovi so popadali na tla. Tudi cerkev bi bila zgorela, če bi ne bili rudarji na vso moč gasili.

(Nesreča) zgodila se je v soboto v Kranji. Trije delavci spravliali so sneg s strehe, kar se jim taisti v večjem plazu h krati vdere in dva s saboj posname, da sta s plazom vred na zemljo priletela, kjer sta se hudo pobila. Eden je že umrl, drugi leži hudo poškodovan. Tretji se je na veliko srečo vjel za žleb in se je tako na strehi obdržal.

(Pravice za spuščanje) zasobnih žrebecv dajale se bodo 3. februarja v Radovljici, 4. februarja v Kranji, 6. februarja v Kamniku in 8. februarja v Ljubljani na Poljanah v živinozdravnišnici, vselej ob 10. uri. V dotični komisiji so gg. Friderik Sevnig, podpredsednik kranjske kmetijske družbe, Janez Wagner, c. kr. deželni živinozdravnik in Janez Wild, c. kr. ritmajster in vodja žrebčarije na Selu pod Ljubljano.

(Obesil se je) 62letni dacar A. Florijančič v Kranji, ker je zgubil službo v Tupaličah, kjer je za dacarja služil.

(Učiteljska služba) s 450 gold. in stanovanjem je razpisana v Vrabčah v Postojnskem okraju do 15. marca t. l.

(Služba kancelista) razpisana je pri c. kr. okr. sodnji v Postojni do 25. februarja.

(Snega na Ljubelju) je več nego poldrugi meter visoko in je tudi že svojo žrtev zahteval. Pod Ljubeljem so v soboto delavci sneg spravliali, kar se je plaz vdrl in 18 taistih podsul. Drugi delavci so jim hitro na pomoč priskočili in so jih res 17 srečno rešili. Osemnajsta je bila pa delavka, ktero je plaz v prepad treščil, kjer se je ubila.

(Procesija sv. Rešnjega Telesa in Graški mestni zastop) ste dve reči, ki se v najnovejšem času prav nič ne vjemate, in so zaradi tega med Graškim mestnim zastopom in cesarskim namestnikom ondi neke nagajivosti lauskega leta nastale, ktere so se ravnokar pri c. kr. državnem sodnem dvoru na Dunaji končale. Bilo pa je tako-le: Graški mestni zastop je lansko leto v mestni seji sklenil, da se ne bo vdeležil društveno kot mestni zastop procesije sv. R. Telesa. CesarSKI namestnik mu je pa poslal dekret, da kaj takega mestni zastop sklepati nima pravice in da je vsled tega dotični sklep neveljaven. Graški mestni očetje čutili so se vsled tega prikrajšane na svojih političnih pravicah in so se proti temu odloku cesarskega namestnika na Dunaj na državno sodnijo pritožili. Le-ta je pa sedaj pritožbo zavrgla in rekla, da je štajarski cesarski namestnik prav storil, kar je storil.

(Mariborski Slovenci) imeli so 23. t. m. veselico v Čitalnici, na katero so tudi nekaj Nemcev povabili. „M. Z.“ hoče vedeti, so nekteri povabljenih Nemcev povabila vrnili. „Südst. Post.“ pravi, da se je to zaradi tega zgodilo, ker se dotični Nemci niso zadosti izobrazene čutili, da bi si bili upali v olikano čitalniško družbo.

(P. n. gospode društvénike „Posojilnice“ v Mariboru) odbor vljudno vabi k rednemu občnemu zboru na dan 31. januarja 1886 popoldan ob dveh v posojilnični pisarni. Dnevni red: a) Poročilo nadzorništva o letnem računu; b) sklepanje o porabi čistega dobička; c) volitev dveh članov ravnateljstva; d) razni predlogi.

(Računski sklep posojilnice v Mariboru) za četrto upravno leto 1885 je sledeči: Dohodkov je imela posojilnica 320.996 gld. 25 kr. Izdajkov 317.699 gld. 51 kr., gotovine konec leta v blagajnici 3296 gld. 74 kr. Čistega dobička napravila je posojilnica 3.091 gld. 65 kr. Aktivna znašajo 253009 gld. 15 kr. Število društvénikov je od 251, ki so leta 1882 pristopili, narastlo že na 859, kateri imajo 23.510 deležev. Hranilnih vlog se je sprejelo za 8333 gld. 72 kr., posodilo se je 61.557 gld. 2 kr. Rezerva znaša 5721 gld. 18 kr., upravno premoženje pa 253.009 gld. 15 kr. Skupnega prometa napra-

vila je ta posojilnica do sedaj za 1.685.951 gld. 70 kr.

Razne reči.

— Kanal Nikaragua. Črta bi bila ta-le: Od Greytovna (San Juan del Norte) ob karaiškem morji, notri do Brito ob Tihem morji, bi bil kanal dolg 169.8 angleških milj. Kanala bi bilo treba izkopati 38.98 ang. milj; sicer bi pa vozili po jezeru Nikaragua, po reki San Juan in San Francisco. Jezero Nikaragua je dolgo n. pr. 90 milj in široko 40 mil. Vsa proga je razdeljena na tri oddelke, v zahodno, sredno in vzhodno. — Le-ta je dolga 19½ milj in ima n. pr. tri petine vsega kanala. Imeti bi imel tri zatvornice, izkopati se ima na obeh koncih dvoje pristanišč, ker bi barke čakale ali šle naprej brez zamude. Kanal ima biti 28 do 30 čevljev globok in pri dnu 80 čevljev širok. Barka bi potrebovala preko kanala od Greytovna do Brito-na 30 ur. Stroškov bi bilo 51.234.958 dolarjev. 42 bark bi šlo na dan preko kanala, na leto pa 11.650. Razsvitljevati ga hočejo z električno svetlobo.

— Iz Avstralije prihajajo žalostne novice o hudi suši in občni stiski, ki je vsled tega nastala. — Že več mesecev ni bilo dežje, trava se je posušila, drobnica na tisoče cepa, in marsikteri posestnik poprej imovit je prišel na beraško palico. Vsled tega vsakdo kupuje le toliko, kolikor mora; tedaj se kopičijo zakladnice z blagom. Dokaz, ako kmečki stan peša, hira tudi obrtnik in trgovec.

Telegrami.

Berolin, 25. jan. Oklopnic „Friedrich Karl“ se pripravlja na odhod v Pirejsko luko pred Atene.

Carigrad, 26. jan. Visoka porta objavila je velesilam z okrožnico, da njene prave koristi odločno zahtevajo, Grški po robu postaviti se takoj, kedar jo bo le-ta ob prvi priložnosti izzivala. Odgovorna bode za škodo in nasledke Grčija sama. Turčija želi, preden se sama Grške loti, da bi vevlasti strogo od nje zahtevale, da naj odloži orožje. Govori se, da so odšle tri grške ladije proti Kreti.

Atene, 26. jan. Vojvoda Edinburški, ki je nekaj časa na Malti prebival, dobil je povelje, nemudoma podati se na angleško vojno brodovje, ki pred Krfom leži.

Atene, 26. jan. Polkovnik Karaiskakis postal je vrhovni zapovednik grške armade v Epiru.

Umrli so:

22. jan. Franca Weller, mojškra, 35 let, Hradeckijeva vas št. 12, srčni kap.

Tujci.

24. januarja.

Pri **Matiću**: Wolf, trgovec, iz Monakovega. — Weiser, Sternagl, Latzko, trgovci, z Dunaja. — M. Kundič, trgovec, iz Voloske. — Mali, fabrikant, s hčerjo, iz Tržiča.

Pri **Stonu**: Fessler, Walter, Pakler, Taussig, Kuh, trg. z Dunaja. — Sam. Rottschild, trgovec, iz Kaniže. — Karl Reichel, trgovec, iz Krškega.

Pri **Bavarskem dvoru**: Frane Spreuz, trgovec, iz Beljaka. — Jakob Tengg, krčmar, iz Beljaka. — Josip Modie, posestnik, iz Blok. — Tomaž Mravlja, posestnik, od Sv. Križa.

Pri **Južnem kotodvoru**: Pascotta, Tacconi, Pittana, zasebniki, iz St. Vida na L. — Janez Dekler, zasebnik, iz Bistrice. — Janez Schmar, zasebnik, iz Postojne. — Ignacij Lončar, ključavničar, s soprogo, iz Lukovice.

Pri **Avstrijskem caru**: Jan. Lukan, telegr. kontrolor, z držino, iz Linea. — Bernard Troger, iz Beljaka. — Josipina Čavker, iz Borovlj. — Janez Andlovč, iz Sodražice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	znakomera v mm	toplotomera po Celziju			
7. u. jut.	733-08	+ 2-6	sl. zap.	megla	3-60
25. 2. u. pop.	733-86	+ 5-8	sl. zap.	oblačno	dež
9. u. zveč.	733-67	+ 5-0	sl. jzp.	oblačno	

Zjutraj je stala megla pa dež je rosil; oblačno je bilo celi dan; zvečer jel je vleči veter. — Srednja temperatura + 3-8° C., toraj 5-6° C. nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. januarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 25 kr
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 30 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 25 „
Akcije avstr.-ogerske banke	869 „ — „
Kreditne akcije	298 „ 40 „
London	126 „ 35 „
Srebro	— „ — „
Francooski napoleond.	10 „ 01½ „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 95 „

Dr. Kiesov

izumil je staroslavno in vednoveljavno

Augsburško esenco življenja,

Gen. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi griži in koleri.

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, blitje srca, zabasanje, gliste, bolezní na vratci, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem: 1 stekl. 50 kr.

Schutzmarke.

Zahtevale.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezní priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrčnišo zahvalo, vzvem spoštovanjem vdani

(4) Franc Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomahljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izboren zoper brunore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna vođa.

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavoból, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.